

Maahanmuuttovirastolle halutaan mahdollistaa myös automaattinen päätöksenteko

Sisäministeriö on asettanut lainsäädäntöhankkeen, jonka tarkoitus on mahdollistaa automaattinen päätöksenteko Maahanmuuttoviraston toiminnassa. Näin yksinkertaisemmat asiat voitaisiin ratkaista mahdollisimman tehokkaasti.

Automaattista päätöksentekoa koskevaa hallinnon yleislainsäädäntöä valmistellaan oikeusministeriössä. Sisäministeriö selvittää nyt, millaisia muutoksia maahanmuuton erityislainsäädäntöön on tehtävä, jotta yleislainsäädännön mukainen automaattinen päätöksenteko voidaan ottaa käyttöön Maahanmuuttovirastossa.

Kun henkilöä koskevia päätöksiä tehdään automaation avulla, on välttämätöntä huolehtia hänen oikeussuojastaan. Maahanmuuttoviraston asiakkaan on esimerkiksi voitava maksutta vaatia oikaisua häntä koskevaan automaattisesti tehtyyn päätökseen.

Automaatiolla voidaan sujuvoittaa rutiiniratkaisujen tekemistä ja ohjata henkilökunnan työpanosta nimenomaan niihin tehtäviin, joissa asiantuntijan arvio on tarpeen. Turvapaikkahakemuksia ei käsiteltäisi automaattisessa menettelyssä, koska niihin liittyy monia virkahenkilön kokonaisharkintaa edellyttäviä kysymyksiä.

Suuret linjat ratkaistaan yleislainsäädännöllä

Maahanmuuttoviraston automaattista päätöksentekoa on suunniteltu pitkään, ja asia oli esillä myös vuonna 2020 voimaan tulleen maahanmuuttohallinnon henkilötietolain valmistelussa. Automaattisia yksittäispäätöksiä koskeneesta ehdotuksesta kuitenkin luovuttiin, koska oikeudelliset kysymykset oli perusteltua ratkaista yleislainsäädännöllä.

Hallituksen esitys automaattista päätöksentekoa koskevasta yleislainsäädännöstä on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2022. Myös esitys automaattisesta päätöksenteosta Maahanmuuttoviraston toiminnassa on tarkoitus antaa eduskunnalle samoihin aikoihin.

Sisäministeriön hankkeen toimikausi kestää 31.3.2023 saakka.

Tällä hetkellä Maahanmuuttovirasto käyttää osa-automaatiota

Nykyisellään lainsäädäntö ei vielä mahdollista täysin automaattista päätöksentekoa. Maahanmuuttovirastolla on kuitenkin jo hyviä kokemuksia osa-automaatiosta oleskelulupahakemusten ja kansalaisuushakemusten käsittelyssä.

Osa-automaatio tarkistaa luvan kriteerien täyttymistä ja muodostaa päätösehdotuksen automaattisesti käsittelijän tarkastettavaksi ja vahvistettavaksi. Sen avulla on pystytty nopeuttamaan muun muassa ukrainalaisten jättämien tilapäisen suojelun hakemusten käsittelyä.

Lisätietoja:

erityisasiantuntija **Anu Polojärvi**, p. 0295 488 237, anu.polojarvi@govsec.fi

[Yleislainsäädäntö automaattiselle päätöksenteolle | Eduskunta](#)

[Maahanmuuttoviraston automaattinen päätöksenteko](#)